

for Regjeringen til at tage denne Sag under Behandling netop i de Ansuelser, som vare blevne fremførte i Rigsdagen, og det ikke blot i det ene Thing, men ogsaa i det andet, i begge Rigsdagens Afdelinger. Jeg tør sige, at det er saaledes, at ikke blot i Lægemandskredsene, og ikke blot i juridiske Kredse, men ogsaa i Lægevidenskabelige Kredse er der en Anerkjendelse tilstede af, at det vilde være ønskeligt at faae, en anden Kvaksalverilovgivning. Jeg har havt Leilighed til desangaaende at tale med flere Læger, som erkjende, at Lovgivningen trænger til Forandring i denne Henseende, og som meget ønske en Forandring, og jeg for mit Vedkommende forstaar ogsaa godt dette. Thi saaledes som Kvaksalverilovgivningen er, og som den anvendes, er den desværre altfor meget stiftet til ligesom at kaste en Skygge over vor Lægestand. Jeg hører til dem, som have al mulig Tro og Tillid til Lægevidenskaben, jeg hører ingenlunde til de Overtroiske; jeg har megen Respekt for Lægerne, og jeg har ogsaa den Overbevisning, at den danske Lægestand i høieste Maade fortjener Befolkningens Tak, fordi jeg har den Tro, at de danske Læger ere — jeg tør ikke sige ualmindelig uegenlyttige, men jeg tør paataa — meget uegenlyttige i deres Forhold ligeoverfor de Fattige. Der er mange Læger, som komme Fattige til Hjælp uden at faae Bederlag derfor, eller i alt Fald uden et Bederlag, som svarer til, hvad der fra Lægens Side hdes. Men netop fordi den danske Lægestand har en saa god Grundvold at staa paa, kan det ikke Andet end være den meget ubehageligt, at der jævnlig foreskalder Ting, som kunne mistydes og kaste Ugunst over denne Stand. Der er foresaldet Tilfælde, hvor det har været en Lægemands Opfattelse, der for mig ikke er uforstaaelig, at det, som man gjorde ved den paagjældende Leilighed, var i Virkeligheden at værne om et Slags Privilegium eller Monopol for Lægestanden, og altsaa ikke Noget, der var fremgaaet af Omhu og Omfarg for den almindelige Sundhedstilstand, men derimod af særlige Standshensyn. Nu er der Ingen, der bedre end jeg veed, at det forholder sig ikke saaledes; men jeg siger, at der har været Tilfælde, hvor det er forklarligt, at en saadan Opfattelse har fundet Sted, og Lægestanden maa høist naturligt ønske, at Anledningen til en saadan Misforstaaelse kunde fjæernes. Men der har ogsaa været Tilfælde, hvor det for Jurister og Dommere har maattet være meget uhyggeligt at anvende den nuværende Kvaksalverilovgivning, saaledes som den er, og saaledes som den i alt Fald i Praxis skal forstaaes

og anvendes. Naar man vil spørge om, hvad der overhovedet naturlig fremfalder og berettiger en Kvaksalverilovgivning, er det efter min Overbevisning et dobbelt Synspunkt, der her kan blive Spørgsmaal om. For det Første forholder det sig saaledes, som det er blevet udtalt af den ærede Taler, der sidst havde Ordet, at i mange Tilfælde, maaske de fleste, har Kvaksalverikarakteren af Oprækkeri, af en Art Bedrageri. Naar man spekulerer i lettroende Medborgeres Fantasi, i deres Overtro, naar man benytter sig af deres Ukyndighed og Uvidenhed til at narre dem til at give deres Penge ud til Noget, som ikke kan hjælpe dem, eller som gjør Skade, ere vi inde paa et Omraade, hvor vi nærne os Bedrageriet, selv om man ikke ligefrem kan kalde Handlingen Bedrageri. Et andet Hensyn, som kan berettigge en Kvaksalverilovgivning, er naturligvis Hensynet til den almindelige Sundhed. Jeg skal ikke komme ind paa at undersøge det Spørgsmaal, om det enkelte Individ har Lov til at gjøre med sin egen Sundhed, hvad han vil, om han har Lov til at staa sig selv ihjel, at kvaksalverere paa sig selv og blive syg og daarlig, men det lader sig jo ikke negte; at man ikke saaledes kan træffe en Adskillelse mellem det enkelte Individ's Sundhedstilstand og Samfundets Sundhedstilstand. Det er udvirket, navnlig af den høitærede Justitsminister, at, som Forholdene ere, kan man ikke stille sig ligegyldig til den Enkelte i denne Henseende, idet det, at der vises Ligegyldighed overfor den Enkeltes Sundhed, let kan afftedkomme Fare for større Kredse af Samfundet i det Hele. Jeg finder, at de to Hensyn, jeg har nævnt, ere rigtige, og jeg mener derfor, at en Kvaksalverilovgivning er berettiget, forsaavidt den søger at reise et Værn imod Sinderi, Bedrageri, Benyttelse af Folks Uvidenhed til at narre dem, og forsaavidt den naturlig maa siges at værne om Sundhedstilstanden i Samfundet. Men naar man gaar videre end, hvad disse Hensyn kræve, forekommer det mig, at saa komme vi til et Punkt, hvor Kvaksalverilovgivningen ophører at være berettiget, man kommer til et Resultat, som maa siges at være naturligt og stødende for den almindelige Retbevidsthed. Og desværre, jeg tror, der har været Tilfælde, hvor dette maa siges at være sket. Kvaksalverilovgivningen anvendes jo nemlig saaledes, at man ikke kræver som Betingelse for Strafbarheden, at den Paagjældende, der har taget de Syge under Kur, derfor modtager noget Bederlag; en Mand kan kurere paa Folk uden at tage Noget som helst derfor og dog falde ind under